

Υφίστανται ποικίλοι τρόποι αθεΐας. Όπως και ευάριθμοι τρόποι να ιδωθεί η πίστη των ανθρώπων, στην ύπαρξη μιας υπερφυσικής οντότητας. Ωστόσο δύο είναι τα κυρίαρχα ρεύματα σκέψης που κυρίως αντιπαρατίθενται. Απέναντι στον ρηχό, υπολογιστικό, α-ιστορικό, ελιτίστικο αθεϊσμό αντιπαραβάλλεται συνήθως, μια εξίσου πρωτόγονη θεώρηση που αντιλαμβάνεται την θρησκεία, εκτός των εξελικτικών διαδικασιών και αντιθέσεων της ανθρώπινης ιστορίας, ως μια εν τέλει, αυστηρά ιδιωτική υπόθεση. Πρόκειται για δύο μεθοδολογικές εκφορές, οι οποίες συναντώνται, στην αδυναμία κατανόησης του καθολικού ρόλου που ιστορικά διαδραματίζει η θρησκεία ως κοινωνικό μέγεθος καθοριστικής σημασίας, γέννημα της αέναης ενότητας και αντίθεσης ανάμεσα στο κόσμο των ιδεών και στον κόσμο της ύλης.

Στους άναρχα και άναρθρα κραυγάζοντες “επαγγελματίες πολέμιους” της θρησκείας όπως και στο σινάφι των παπάδων και των έμμισθων παρατρεχάμενων του θρησκευτικού θεσμού, απαντά με σπάνια διαύγεια και ενόραση, ο νεαρός Καρλ Μαρξ. Ναι αυτός ο “Σατανάς”...

Έγραφε λοιπόν, πέραν του εύπεπτου σλόγκαν, που εύκολα αποστηθίζεται, ότι η “θρησκεία είναι το όπιο του λαού” :

“Η θρησκεία είναι ο στεναγμός του καταπιεζόμενου πλάσματος, η θαλπωρή ενός άκαρδου κόσμου, είναι το πνεύμα ενός κόσμου απ’ όπου το πνεύμα έχει λείψει. Η θρησκεία είναι το όπιο του λάου. Ξεπέρασμα της θρησκείας σαν απατηλής ευτυχίας του λαού σημαίνει την απαίτηση της πραγματικής του ευτυχίας.”

Πρόκειται για μια φιλοσοφική θέση, που θέτει το ζήτημα της θρησκείας στο κέντρο των κοινωνικών, πολιτικών και πνευματικών αναζητήσεων του υποκειμένου, αναδεικνύοντας την άρρηκτη σχέση μεταξύ του υπερβατικού στοιχείου και της ημι-συνειδητής άρνησης μιας αβίωτης αντικειμενικής πραγματικότητας, στην απόπειρα προσέγγισης μιας απρόσιτης και “απατηλής ευτυχίας”.

Στον αντίποδα του “δράματος” που βιώνει ο άνθρωπος στην ατομική και ιστορική του διάσταση, δεν βρίσκεται μια αντίληψη που επικρίνει την θρησκευτική επιλογή “από άμβωνος” , αποψιλώνοντάς την από τα κοινωνικά, οικονομικά και ιδεολογικά χαρακτηριστικά της, αναλύοντάς την ως μια ατομική διανοητική παρέκκλιση ή ως απόρροια έλλειψης ικανής ποσότητας εκπαιδευτικού και πνευματικού φορτίου.

Η απελευθέρωση της ανθρωπότητας, από κάθε ανάγκη να μετέρχεται της μεταφυσικής για να απαντήσει στα αρχέγονα ερωτήματα της ανθρώπινης ύπαρξης, όπως και να αντιληφθεί την πολυδιάστατη συνέργεια μεταξύ του κόσμου των ιδεών και του υλικού κόσμου, δεν πραγματώνεται με “πράξεις νομοθετικού περιεχομένου” που διατείνονται ότι μπορούν δια διαταγμάτων να καταργήσουν κάθε θρησκευτικού τύπου υπερβατική αναζήτηση.

Ενώ στην πραγματικότητα την καλύπτουν με ένα πέπλο μυστικισμού, τροφοδοτώντας την, με την δύναμη και την ενάργεια του απαγορευμένου. Δεν καταργείται η ανθρώπινη ανάγκη καταφυγής στο υπερβατικό, που έχει διαχρονικά σφυρηλατηθεί από την “σφύρα και τον άκμονα” την ιστορικής εξέλιξης των ανθρώπινων κοινωνιών, από φιρμάνια κατά φαντασίαν επαναστατών, που βάναυσα κακοποιούν φιλοσοφικές και πολιτικές θέσεις που ελάχιστα κατανοούν.

Όπως ακριβώς, χοντροκομμένα και ανιστόρητα, κακοποιείται η θέση του Μαρξ για την θρησκεία. Θέση, η οποία έγκειται, στην αποδοχή της αναγκαιότητας του προοδευτικού μαρασμού του μεταφυσικού και θρησκευτικού στοιχείου, στο βαθμό που εκλείπουν οι κοινωνικοί, οικονομικοί, πολιτικοί και ιδεολογικοί λόγοι που ωθούν τον άνθρωπο σε ατομικό

και συλλογικό επίπεδο, να αναζητά στήριξη, σε μια υπέρτερη οντότητα. Μια τέτοια οπτική, ανυψώνεται ως διττό αντίπαλο δέος τόσο απέναντι στον καλοπληρωμένο μεταφυσικό πρωτογονισμό της σύγχρονης θεοκρατίας, όσο και απέναντι στον μικροαστικό δήθεν επαναστατικό βερμπαλισμό της βίαιης κατάργησης του θρησκευτικού στοιχείου, από μια αποκαθαρμένη και αμόλυντη “πρωτοπορία” φορέα ενός δήθεν a priori επιστημονικού ορθολογισμού.

Το κλειδί που ανοίγει το “μαύρο κουτί” της ανθρώπινης ύπαρξης, βρίσκεται στα “βρώμικα χέρια” του ίδιου του υποκειμένου της ιστορίας. Στα “βρώμικα χέρια” που έχουν καταπιαστεί με όλες τις αιτίες και όλα τα γεννήματα της εκμετάλλευσης, της εξαθλίωσης, της υποταγής, του θρησκευτικού σκοταδισμού, του αλυσιτελούς ατομικισμού, της ήττας ατομικής και συλλογικής.

Ένα ολιστικά διαφορετικό παράδειγμα και υπόδειγμα ατομικής και συλλογικής πρακτικής είναι αυτό που μπορεί να αποκαθηλώσει από το βάθρο της ηγεμονίας της , την μεταφυσική της θρησκείας, την μεταφυσική σε κάθε πλευρά και σε κάθε έκφανση της κοινωνικής ζωής.

Ένα παράδειγμα που θα αντιπαραβάλει απέναντι στο μοντέλο ανθρώπου που μπορεί να πράξει τα πάντα να θυσιάσει ακόμη και την ζωή του, για την μετά θάνατον ευδαιμονία, εκείνον τον νέο Άνθρωπο που συνειδητά θυσιάζει και την ζωή του, για μια ευτυχισμένη επίγεια ζωή, ακόμη και αν ο ίδιος δεν αντικρίσει τον ορίζοντα, για τον οποίο αγωνίστηκε για να πραγματωθεί.

Ας αναλογιστούμε και ας αξιολογήσουμε , τι είναι υπέρτερο τελικά.

Πηγή:Traverso Rossa